

**A Kaposvári Törvényszék
mint másodfokú bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma: 1.Pf.21.268/2019/7.
A tanács tagjai: dr. Pálinkás András a tanács elnöke
dr. Matusik Gertrúd előadó bíró
dr. Böröcz Ibolya bíró
A felperes: Lombard Lízing Zrt.
6720 Szeged, Somogyi u. 19.
A felperes képviselője:
Az alperesek:
Az alperesek képviselője: dr. Csuka Zoltán ügyvéd
7400 Kaposvár, Németh István fasor 47. III/14.
A per tárgya: lízingszerződésből eredő követelés megfizetése
A fellebbezést benyújtó fél: felperes
Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Kaposvári Járásbíróság 6.P.21.394/2018/20.

Rendelkező rész

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesek részére együttesen 50.000,- (Ötvenezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] A lízingszerződésből eredő követelés megfizetése iránt indult perben az elsőfokú bíróság az alábbi tényállást állapította meg:
A felperes és I.r. alperes között 2007. november 14. napján PLA. szám alatt egyedi lízingszerződés jött létre, annak tárgya a forgalmi rendszámú típusú személygépjármű megvásárlásának finanszírozása volt. A szerződés mértékadó devizaneme a svájci frank volt. A szerződésben a tőketartozás összege 2.373.333,-Ft-ban, az első lízingdíj 318.880,-Ft-ban, míg az összes lízingdíj összege 4.424.960,-Ft-ban került meghatározásra. A szerződés rögzítette, hogy az összes lízingdíj összege 120 x 34.218,-Ft összeggel került kalkulálásra. Az I.r. alperes a szerződésben nyilatkozott arról, hogy a lízingszerződés

elválaszthatatlan részét képező PLA/2006.07.01. számú Üzletszabályzat rendelkezéseit megismerte és elfogadja.

- [2] A felperes és II.r. alperes 2007. november 14. napján garanciaszerződés keretében készfizető kezességvállaló szerződést kötöttek az I.r. alperes szerződéséből eredő kötelezettségeikért. Alperesek fizetési kötelezettségeiket határidőben nem teljesítették, erre figyelemmel a felperes felszólító levelet küldött részükre. A felszólítások eredménytelenségére tekintettel a felperes a szerződést 2015. május 27. napján kelt levelében azonnali hatállyal felmondta. Ezt követően az Üzletszabályzat VII. fejezet 3.e. pontja alapján a perbeli gépjárművet értékesítette 1.200.000,-Ft-ért, mellyel az alperesek fennálló tartozását csökkentette.
- [3] A lízingszerződés érintette a 2014. évi XL. törvény szerinti elszámolási kötelezettséget, melynek a felperes eleget tett és az elszámolását megküldte az alperesek részére. Alperesek a megadott határidőn belül az elszámolással szemben panaszt nem terjesztettek elő, így a felperes elszámolása felülvizsgált elszámolásnak minősül.
- [4] Felperes kereseti kérelmében 2.617.320,-Ft és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket egyetemlegesen.
- [5] Alperesek érdemi ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték, hivatkozással arra, hogy a felperes a keresetében nem vezette le annak összegszerűségét, a kereseti kérelemben a kölcsönszerződésre mint jogcímre való hivatkozás téves, mivel a felek lízingszerződést kötöttek. Alperesek állítása szerint a lízingszerződésben az árfolyamkockázat meghatározása eleve értelmezhetetlen, ezt meghaladóan hivatkoztak arra is, hogy a felperes alpereseket az árfolyamkockázatról egyáltalán nem tájékoztatta.
- [6] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította, kötelezte őt alperesek részére 200.000,-Ft perköltség megfizetésére. Az ítélet indokolásában kifejtette, hogy – ellentétben alperesek hivatkozásával – a felperes Üzletszabályzatát a Kúria nem nyilvánította tisztességtelennek. A kereseti kérelem összegszerűségét is megalapozottnak fogadta el, mivel alperesek a felperesétől eltérő számítást nem terjesztettek elő, így önmagában a felperesi számítás nem megfelelő levezetésére vonatkozó hivatkozást elégtelennek találta. Ugyanakkor megállapította a perbeli szerződés érvénytelenségét az előterjesztett alperesi érvénytelenségi kifogás vizsgálatával: álláspontja szerint felperes a lízingszerződésben nem adott kellő tájékoztatást az árfolyamkockázatról, az Üzletszabályzat felperes által hivatkozott I/7., 12., 17-20., valamint II/4. és VIII/1.-4. pontjai az átlagosan tájékozott fogyasztó számára érthetetlenek, különös tekintettel arra, hogy a fogalom meghatározások összemosás az árfolyamváltozás és a kamatváltozás definícióit. Megállapította, hogy az árfolyamkockázattal kapcsolatos rendelkezések az Üzletszabályzatban elszórtan találhatóak, így azok együttes értelmezése kifejezetten nehéz a fogyasztók részére. A tanúvallomásokat és a felperesi Üzletszabályzatot együttesen mérlegelve is arra a meggyőződésre jutott, hogy a felperes által alkalmazott árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás tisztességtelen és semmis, ugyanis egyáltalán nem utal arra, hogy a törlesztőrészletek akár jelentős mértékben is megemelkedhetnek, illetve, hogy az árfolyamváltozásnak nincsen felső határa, valamint, hogy

ezen árfolyamváltás lehetősége valós. Mivel e tájékoztatás a szerződés főszolgáltatásának minősül, ennek semmissége az egész szerződés megdőlését eredményezi. Erre tekintettel a keresetet elutasította.

[7] Az ítélet ellen felperes terjesztett elő fellebbezést, elsősorban az ítélet megváltoztatása és a keresetnek történő helytadás, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására kötelezése iránt.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a per adataiból helytelen következtetésre jutott a kereset elutasításakor, tévesen következtetett arra, hogy az átlagosan tájékozott fogyasztó számára az Üzletszabályzat rendelkezései érthetetlenek.

Előadta, hogy az Üzletszabályzat (továbbiakban: Üsz.) I.25. pontja (helyesen: I.20.) egyértelműen definiálja az árfolyamváltást. Tény, hogy a b) pont Kamatváltás II.-ként került elnevezésre, azonban zárójelben jól láthatóan szerepel az árfolyamváltás kifejezés.

Ítéletablai döntésekre hivatkozva kifejtette, hogy az ügyfél az egyedi szerződésben és az Üsz.-ban foglaltak alapján a törvényi követelményeknek megfelelő tájékoztatásban részesült, azok együttes értelmezése alapján egyértelműnek kellett lennie a fogyasztó számára, hogy az árfolyam változásából eredő kockázat fennáll, illetve, hogy a kedvezőtlen irányú változás kockázata őt terheli. A Kamatváltás II. tartalmából egyértelműen megállapítható, hogy az ténylegesen a kölcsönbe vevő fizetési kötelezettségének árfolyamváltásból adódó módosulását szabályozza, amire a szövegrész után zárójelben szereplő „árfolyamváltás” kifejezés is utal.

Hivatkozott arra, hogy az I.r. alperes az egyedi szerződés és az Üsz. ismeretében választotta a svájci frank alapú finanszírozást, ha nem olvasta el azok tartalmát – amint azt személyes kihallgatása során előadta – úgy nem minősül átlagosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő fogyasztónak; de ezért ismereteinek tényleges hiányát később már nem kifogásolhatja.

Utalt arra, hogy az Üsz. árfolyamváltással kapcsolatos rendelkezései tipikusan egy helyen, az Üsz. elején találhatóak, nincsenek „elrejtve” az egyéb rendelkezések között. Ezért elolvasással és értelmezéssel a fogyasztó számára az árfolyamváltás következményeinek tisztának és világosnak kellett lenniük.

Kiemelte, hogy a felek módosították is a lízingszerződést 2011-ben, amikor I.r. alperes fizetési haladékot kért. Ennek során egyértelműnek kellett lennie az ügyfél számára, hogy az árfolyamváltás lehetősége valós, valamint, hogy az nem elhanyagolható kockázatot jelent.

Hivatkozott felperes arra is, hogy az 1996. évi CXXII. törvény 203. § (6) – (7) bekezdése csak a devizaalapú hitelszerződések esetén irányadó. Mivel jelen esetben pénzügyi lízingszerződés jött létre a felek között, külön kockázatfeltáró nyilatkozatot a finanszírozónak nem kellett készítenie.

Mindezekre tekintettel álláspontja szerint az árfolyamváltást I.r. alperesre hárító szerződéses rendelkezés nem tisztességtelen, ezért a szerződés érvénytelensége sem állapítható meg. Ez alapján helytelenül döntött az elsőfokú bíróság a lízingszerződésből eredő követelésre vonatkozó kereset elutasításáról.

[8] Alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes perköltségben marasztalását kérték arra hivatkozva, hogy az elsőfokú ítélet megalapozott, a

bírói gyakorlatnak megfelelő álláspontot tartalmaz, a bizonyítékokat – különösen a tanúvallomást – az elsőfokú bíróság az irányadó gyakorlatnak megfelelően értékelte.

Előadták, hogy felperes képviselője a szerződésalkötéskor csak a kölcsön összeget, a futamidőt, a havi törlesztőrészeket összegét egyeztetve I.r. alperessel, az árfolyamváltozással kapcsolatban olyan tájékoztatást adott, hogy „az lényegében az időszakra kiegyenlített” volt.

Az Európai Unió Bírósága (EUB) C-51/17. számú ítéletére, a Kúria 2/2014.PJE határozatára, valamint a Kúria devizahiteles érvénytelenségi perek jogalkalmazási gyakorlatát vizsgáló Konzultációs Testülete (továbbiakban: Konzultációs Testület) állásfoglalására hivatkozva kifejtették, hogy a fogyasztótól ugyan elvárható, hogy a szerződést aláírás előtt alaposan áttanulmányozza, és ha annak valamely rendelkezése nem érthető számára, azzal kapcsolatban tájékoztatást kérjen, ugyanakkor nem értékelhető a fogyasztó terhére, ha ezt azért nem tette meg, mert a szöveg bonyolultsága folytán nem ismerhette fel az egyes rendelkezések összefüggéseit, jelentőségüket, vagyis azt a körülményt, hogy további tájékoztatásra lenne szüksége. E körben hivatkoztak arra, hogy alperesek figyelmesen meghallgatták felperes képviselőjét, akitől sem arra vonatkozóan nem kaptak tájékoztatást, hogy a szerződés főszolgáltatására vonatkozó rendelkezés az Üzletszabályzatba került elrejtésre, sem arról, hogy a havi lízingdíjak jelentősen emelkedhetnek. Felperes képviselője kifejezetten arról tájékoztatta alpereseket, hogy a havi lízingdíjak nem nagyon változnak, az esetleges kis elmozdulások kiegyenlítődnek, egyéb fizetési kötelezettségük pedig nincs.

Hivatkoztak alperesek arra is, hogy az Üsz. rendelkezései tulajdonképpen definíciók, melyek jó része nem szerepel az egyedi szerződésben, illetve azok nem hívják fel a fogyasztó figyelmét az árfolyamváltozásra, azokból az árfolyamváltozás még csak ki sem következethető.

Álláspontjuk szerint az Üsz. pontjaiba foglalt tájékoztatás nem felel meg a 2/2014.PJE határozatban, illetve az EUB C-51/17. számú ítéletében, valamint a 93/13/EGK irányelvben a fogyasztó árfolyamkockázatról történő tájékoztatása vonatkozásában meghatározott követelményeknek. Ezen rendelkezések ugyanis nem tartalmaznak olyan világos és érthető tájékoztatást, amely alapján az észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó arra a következtetésre juthatott volna, hogy az árfolyamkockázat valós. Az Üsz. definícióival felperes e követelményeknek nem tett eleget, abból alperesek számára nem válhatott világossá és érthetővé az árfolyamváltozás fizetési kötelezettségére milyen kihatással bír, így nem ismerhették fel az árfolyamváltozásának az ügyletből származó fizetési kötelezettségeikre gyakorolt esetlegesen jelentős gazdasági következményeit. Mivel pedig az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó rendelkezés szerződése főszolgáltatás körébe tartozik, annak tisztességtelensége a szerződés egészének érvénytelenségét eredményezi.

A fellebbezésben foglaltakra előadták, hogy a lízingszerződés 2011. évi – kényszerből – történt módosítása nem pótolja az alapszerződés aláírásakor nem megfelelően nyújtott árfolyamkockázati tájékoztatást. Hivatkoztak arra is, hogy a per során nem azt állították, hogy a hitelezőnek külön kockázatfeltáró nyilatkozatot kellett volna készítenie, hanem a szerződésben kellett volna az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatást megadnia.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú ítélet helyes indokainál fogva történő helybenhagyását kérték.

[9] A felperes fellebbezése alaptalan az alábbiak szerint.

- [10] Az elsőfokú bíróság a tényállást nagyobb részt helyesen állapította meg, az elsőfokú eljárás iratai alapján a másodfokú bíróság kiegészíti és pontosítja az alábbiakkal:
- [11] Az egyedi szerződés részévé vált, a felperes gépjármű lízingtevékenységére vonatkozó PLA/2006.07.01. számú Üzletszabályzat I/7. pontja szerint fix deviza konstrukció: amennyiben a mértékadó devizanem nem forint, a lízingbe vevővel a kamatváltozás I. és II. elszámolása a futamidő végén történik, amennyiben a futamidő alatt nem következik be rendkívüli kamat és/vagy árfolyamesemény.
- A I/12. pont szerint mértékadó devizanem: az egyedi lízingszerződésben meghatározott devizanem. Amennyiben a mértékadó devizanem forint, úgy értelemszerűen a kamatváltozás II.-re és a kamatváltozás III.-ra vonatkozó rendelkezések nem kerülnek alkalmazásra.
- A I/17. pont kimondta, hogy árfolyam: a Takarékbank Rt. által a mértékadó devizanemre kiemelt ügyfelek számára jegyzett hivatalos, forintban kifejezett árfolyam.
- A I/18. pont szerint mértékadó árfolyam: mértékadó devizanem vételi árfolyama az egyedi lízingszerződés létrejötte napján.
- A I/19. pont értelmében rendkívüli árfolyamesemény: az árfolyam szélsőséges mértékű (25%-ot meghaladó) növekedése a mértékadó árfolyamhoz képest, vagy egyéb a Magyar Nemzeti Bank, mint jegybank által foganatosított rendkívüli intézkedés (pl.: intervenció sáv eltolása, egyéb pénzügyi szabályok megváltoztatása), amely a forint árfolyamát a jövőben szélsőségesen befolyásolhatja.
- A I/20. pont szerint kamatváltozás:
- kamatváltozás I: a mértékadó kamatláb pénzpiacon bekövetkezett %-os értékének változása függvényében, a hátralévő lízingdíjak összegét érintő kamatkülönbözet
 - kamatváltozás II (árfolyamváltozás): a mértékadó árfolyam és a fizetési kötelezettség napján aktuális devizaeladási árfolyam változásának függvényében az alábbi képlet szerint meghatározott kamatkülönbözet:
 - kamatváltozás II. = fizetési kötelezettség x [(fizetési esedékesség napján aktuális devizaeladási árfolyam/mértékadó árfolyam) – 1].
 - kamatváltozás III. (árfolyamváltozás): a lízingszerződés futamidő lejárt előtti megszűnésekor fizetendő – ki nem terhelt kamatkülönbözet, amelynek mértéke a szerződés megszűnésének eseteit szabályozó rendelkezésekben külön kerül meghatározásra.
- A lízingbeadó kötelezettségei és jogai között a II.4. pont rögzítette, hogy az esedékessé vált lízingdíjakra jutó kamatváltozás II.-t a lízingbeadó utólag – a hirdetményben közzétett gyakorisággal – terheli ki, amennyiben a még ki nem terhelt valamennyi kamatváltozás II. összege legalább a hirdetményben meghatározott mértéket eléri. A szerződés megszűnésekor a lízingbeadó a ki nem terhelt valamennyi kamatváltozás II.-t kiterheli, illetve jóváírja.
- Az Üzletszabályzat VIII. pontja tartalmazta a fix deviza konstrukcióra vonatkozó külön rendelkezéseket.
- A VIII.1. pont szerint a lízingszerződés futamideje a felek minden egyéb külön jognyilatkozata nélkül meghosszabbodik a kamatváltozás I. és II. megfizetésére rendelkezésre álló fizetési határidő időpontjáig.

A VIII.2. pont szerint kamatváltozás I: a mértékadó kamatláb %-os értékének pénzpiacon bekövetkezett változása függvényében az egyedi lízingszerződés hátralévő futamidejét érintő kamatkülönbözet. A lízingbeadó jogosult a kamatváltozás I. érvényesítésére a lízingszerződés hátralévő futamidejének megváltoztatásával, ha a mértékadó kamatláb pénzpiacon kialakult értéke eltér az egyedi lízingszerződésben meghatározott hatályos referencia értéktől. Ebben az esetben a lízingbeadó jogosult az egyedi lízingszerződés mértékadó kamatlábra új hatályos referenciaértéket meghatározni, amely érték nem lehet magasabb/alacsonyabb, mint az egyedi lízingszerződés korábbi hatályos referenciaértéke hatálybalépésének napja és az új hatályos referenciaérték hatálybalépésének napja között a pénzpiacon jegyzett mértékadó kamatláb legmagasabb/legalacsonyabb értéke. Lízingbeadó kamatváltozás I.-el érintett lízingdíjak összegét és az új futamidőt a THM számításához használt képlet segítségével úgy határozza meg, hogy az új lízingdíjaknak a mértékadó kamatláb új hatályos referenciaértékével a kamatváltozás I. hatálybalépésének napjára számított diszkontértéke változatlan maradjon.

A VIII.3. pont kimondta, hogy az esedékessé vált lízingdíjakra jutó kamatváltozás II. a lízingbeadót a lízingdíjak fizetési esedékessége napjával illeti meg, melynek elszámolását szintén a VIII.3. pont rögzítette.

Végül a VIII.4. pont kimondta, hogy rendkívüli árfolyamesemény bekövetkezte esetén a lízingbeadó jogosult az esedékessé vált lízingdíjakra jutó kamatváltozás II.-t a rendkívüli árfolyamesemény bekövetkeztét követően a lízingszerződés futamidejének lejárát megelőzően kiterhelni.

- [12] A felperes – II.r. alperes között létrejött garanciaszerződés aláírásával II.r. alperes a lízingszerződés és az Üzletszabályzat teljes ismeretében garanciát vállalt a lízingbevevő tartozásaiért, beleértve a járulékos költségeket, valamint a lízingbevevőt terhelő kártérítési kötelezettséget is. Egyben a lízingbevevő nem teljesítése esetére saját teljesítésére vállalt feltétel nélküli kötelezettséget.
- [13] A lízingszerződés felmondásakor az I.r. alperes fennálló tartozását felperes 3.496.600,- Ft-ban jelölte meg. A felmondásról ugyancsak 2015. május 27-én kelt levelében II.r. alperest is értesítette, egyben felszólította őt a lízingdíj tartozás megfizetésére. A lízing tárgyát képező személygépjármű értékesítését követő elszámolásában felperes az I.r. alperes fizetési kötelezettségét – az 1.120.000,-Ft vételárat a tartozásba beszámítva – 2.596.703,-Ft-ban jelölte meg.
- [14] A 2014. évi XL. törvény (DH1. tv.) szerinti elszámolás alapján felperes 0 Ft tisztességtelenül felszámított összeget állapított meg. Ennek indokaként rögzítette, hogy az árfolyamrészből és az egyoldalú szerződésmódosításból eredő alperesi követelést az I.r. alperes részére korábban nyújtott kedvezmények összege meghaladta, ezért nincs elszámolható túlfizetése I.r. alperesnek. Alperesek panaszt terjesztettek elő az elszámolással szemben, majd annak elutasítása miatt a Pénzügyi Békéltető Testülethez fordultak. A testület hiánypótlás elmaradása miatt a kérelmet elutasította és az eljárás megszüntette, az alperesi elszámolás ekként minősül felülvizsgáltnak.

- [15] Az így kiegészített tényállás alapján is érdemben helyes az elsőfokú bíróság ítélete, valamint jogi indokai is, azokat a másodfokú bíróság az alábbiakkal egészíti ki.
- [16] A perbeli lízingszerződés fogyasztói szerződés volt.
- [17] Helytállóan hivatkoztak alperesek arra, hogy külön kockázatfeltáró nyilatkozatot nem, de a devizaalapú szerződéssel kapcsolatos árfolyamkockázatról megfelelő tájékoztatást a felperes köteles lett volna adni a szerződéskötéskor a szerződésben, valamint az annak részévé vált Üsz.-ban.
- A perbeli időszakban hatályos, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (rHpt.) 203. § (6) – (7) bekezdése ugyanis valóban a devizahitel nyújtására irányuló lakossági ügyféllel kötendő szerződés esetére írt elő kötelezettséget a pénzügyi intézmény számára. Ugyanakkor a pénzügyi lízingszerződést kötő pénzügyi intézményt a 6/2013. számú Polgári Jogegységi határozat szerint – amely az 1. pontból kitűnően nemcsak kölcsön- és hitelszerződésekre, hanem pénzügyi lízingszerződésekre is kiterjedő tartalommal bír – az 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 205. § (3) bekezdése alapján tájékoztatási kötelezettség terhelte. A 2/2014. PJE határozat 1. pontja alapján a devizaalapú fogyasztói kölcsönszerződés – értve ez alatt a határozat bevezető rendelkezése szerint a pénzügyi lízingszerződéseket is – árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezésének tisztességtelensége az rPtk. 209. § (4) bekezdése alapján akkor állapítható meg, ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás vagy a tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli. Azt, hogy a jogegységi határozat által előírt tájékoztatást a fogyasztó megkapta, a pénzügyi intézménynek kell bizonyítania. Mindez következik abból is, hogy a 93/13/EGK irányelv és az EUB-nak azt értelmező gyakorlata valamennyi fogyasztóval kötött szerződésre is kiterjed, így a devizaalapú hitel-, kölcsön- és pénzügyi lízingszerződésekre egyaránt.
- Tény, hogy a perbeli jogügyletben felperes kockázatfeltáró nyilatkozatot nem készített. Így a kockázatfeltárás tartalmát, az alperesi tájékoztatás megfelelőségét az egyedi lízingszerződés és Üsz. tartalma alapján, valamint a pénzügyi szolgáltató által a szerződéskötéskor esetleges nyújtott szóbeli tájékoztatás alapján kellett vizsgálni.
- Az egyedi lízingszerződés annak devizaalapúságával kapcsolatban mindössze annyit tartalmaz, hogy a mértékadó devizanem CHF. Az egyedi szerződés kifejezetten az árfolyamkockázatról, illetve annak I.r. alperesre hárításáról nem tartalmaz rendelkezést.
- Az Üzletszabályzat idézett pontjai a mértékadó devizanem, az árfolyamváltozás fogalmát meghatározzák, rendelkeznek az esedékessé vált lízingdíjakra jutó árfolyamváltozás kiterheléséről, valamint a lízingbevevő kötelezettségeként határozzák meg a kiterhelt árfolyamváltozás megfizetését is. Az Üzletszabályzat ezzel tartalmazza az árfolyamkockázatot, mint a devizaalapú szerződés kirovó és lerovó pénznem eltéréseiből adódó szükségképpen és automatikus következményét.
- Ezen általános szerződési feltételekben szereplő, az árfolyamkockázat mibenlétére, tartalmára, viselésére vonatkozó kikötés akkor világos és érthető, ha az átlagos fogyasztói mércén keresztül megítélt konkrét fogyasztó számára felismerhető, hogy számára kedvezőtlen

árfolyamváltozás következményei korlátozás nélkül kizárólag őt terhelik, és az árfolyam rá nézve kedvezőtlen változásának felső határa nincs.

A perbeli lízingszerződés Üzletszabályzata az árfolyamkockázatra vonatkozó konkrét közlés nélkül utal arra, hogy a lízingbevevő fizetési kötelezettségének alakulása ki van téve az árfolyam és a külföldi kamatláb változásának. A változás lehetősége és annak egyes tényezői megjelennek ugyan az Üzletszabályzatban, e kockázat ténylegességét és jellegét azonban a szerződési pontok nem határozzák meg. Az Üzletszabályzat I.20.b. pontja azt a matematikai képletet tartalmazza, amelyből az árfolyam futamidő alatti változásának a felperes fizetési kötelezettségeire gyakorolt hatása levezethető, azonban külön figyelemfelhívást az ezzel kapcsolatos lehetséges gazdasági következményekre vonatkozóan nem ad, ezért a fenti információk azok bonyolult megfogalmazása folytán nem alkalmasak a fogyasztó világos, egyértelmű tájékoztatására.

Az Üsz. kikötései alapján az I.r. alperes a lízingszerződéshez kapcsolódó árfolyamkockázat lényegét, mibenlétét, a fizetési kötelezettségére gyakorolt hatását, továbbá azt, hogy a kockázatviselésnek nincs felső határa, az Üzletszabályzat több, különböző helyeken, és nem áttekinthető szerkezetben szereplő szerződési feltételeinek együttes értelmezése és alapos egybevetése alapján tudta volna legfeljebb kikövetkeztetni. A tájékoztatásnak ezen formája azonban sem a 2/2014. számú PJE, sem a Konzultációs Testület 2019. április 10-én elfogadott állásfoglalása 4. pontjából kitűnő ítélkezési gyakorlat követelményeinek nem felel meg, a tájékoztatás nem tekinthető világosnak és egyértelműnek.

[18] Tévesen hivatkozott továbbá felperes arra az eljárás során, hogy a tanúbizonyítás az árfolyamkockázatra vonatkozó megfelelő tájékoztatás megtörténtét igazolta.

A felperes képviseletében eljáró üzletkötő () a konkrét szerződéskötésre nem emlékezett. A vallomása alapján megállapítható, perbeli időszakban folytatott azon általános gyakorlat az árfolyamváltozás kockázatára vonatkozó tájékoztatással kapcsolatban, hogy az árfolyam emelkedésével a törlesztőrészlet nő, csökkenésével pedig az is csökken, nem alkalmas a világos és érthető tájékoztatás igazolására, valamint az egyedi szerződésben és Üzletszabályzatban leírtakhoz képest többletinformációt sem tartalmaz.

[19] Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelésével helyesen helyezkedett arra az álláspontra, hogy a perbeli lízingszerződés megkötésekor a felperes által a devizaalapú lízingszerződés árfolyamváltozásának kockázatára vonatkozóan nyújtott tájékoztatás sem az rPtk. 205. § (3) bekezdésében, sem a Kúria 2/2014. PJE, valamint 6/2013. PJE határozataiban, sem az EUB C-51/17. számú előzetes döntéshozatali eljárásban hozott ítéletét követően a Konzultációs Testület állásfoglalásában írt követelményeknek nem felelt meg; kifejezett tájékoztatást, figyelemfelhívást az árfolyamkockázat fennálltára, mibenlétére, valamint annak a fogyasztó általi felvállalására egyáltalán nem tartalmaz.

Utal a másodfokú bíróság e körben arra, hogy az Üsz., még az alperes devizaalapú kölcsönszerződéseiben szokásosan alkalmazott figyelmeztetést sem tartalmazza, amely szerint amennyiben a kölcsönszerződésben megjelölt mértékadó devizanem nem magyar forint, a kölcsönbevevő vállalja a mértékadó devizanem és a forint közötti árfolyamváltozásból eredő kockázatokat. A perbeli lízingszerződés ilyen figyelemfelhívást az árfolyamkockázat fennálltára, mibenlétére, illetve annak a fogyasztó általi felvállalására vonatkozóan egyáltalán

nem tartalmaz, ez a körülmény szinték kizárja az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződéses rendelkezés világos és érthető voltának megállapítását.

- [20] A fentiekre tekintettel a perbeli lízingszerződésben az árfolyamkockázatot teljes mértékben az I.r. alperesre telepítő kikötés az rPtk. 209. § (1) bekezdése alapján tisztességtelen, és a 209/A. § (2) bekezdése alapján semmis szerződési kikötés. A főszolgáltatást megállapító szerződési feltételnek minősülő szerződéses rendelkezés semmissége az rPtk. 239. § (2) bekezdése alapján a szerződés egészének érvénytelenségét vonja maga után, amint azt az elsőfokú bíróság helyesen megállapította ítéletében, és ennek folytán helyesen rendelkezett a kereset elutasításáról.
- [21] Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a jelen perben alkalmazandó Polgári Perrendtartás (1952. évi III. törvény, rPp.) 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Záró rész

- [22] A felperes fellebbezése eredménytelen volt, ezért az rPp. 239. § alapján alkalmazandó rPp. 78. § (1) bekezdése szerint köteles az alperesek fellebbezési eljárásban felmerült költségeinek viselésére.
- Ez az alperesek jogi képviselőjének ügyvédi munkadíját tartalmazza, melynek mértékét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, valamint (5) bekezdése alapján állapított meg.

A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 256/A § (1) bekezdés f/ pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Kaposvár, 2020. április 9.

dr. Pálinkás András sk.
a tanács elnöke

dr. Matusik Gertrúd sk.
előadó bíró

dr. Böröcz Ibolya sk.
bíró